

COMISARIOS
Victor F. Freixanes
Henrique Montebagudo
Iago Seara

COORDINACIÓN TÉCNICA
Gustavo Adolfo Garrido
Xosé Manuel Lens

DOCUMENTACIÓN
Francisco Castro
Hayat Husein
Alba Pernas

DISEÑO E DIRECCIÓN ARTÍSTICA
Xosé Díaz / IMAGO MUNDI

COMUNICACIÓN
Paula García Márquez

FABRICACIÓN E MONTAXE
Escenoset

AUDIOVISUAIS E INTERACTIVOS

César Portela
Cemiterio de Fisterra,
1998-2000

Dentro do processo de normalização e modernização da cultura no âmbito peninsular desde a transição e especialmente nos últimos anos, salienta a criação de importantes infraestruturas culturais nas diferentes cidades galegas.

Assistimos à criação duma paisagem de diversas instituições públicas e privadas, de iniciativa municipal, autonómica e estatal, que formalizam e desenvolvem programas relacionados com museologia, a educação, a escena ou o audiovisual. Desde as casas de cultura, aos auditórios, aos teatros, os centros culturais, museus de criação contemporânea ou galerias de arte.

O CGAC Centro Galego de Arte Contemporánea, desenhado em 1993 no conjunto cosmopolitano de Bonaval polo arquitecto português Álvaro Siza, ergueuse desde aquela como unha das primeiras referências da arte contemporânea galega e internacional

A importância do meio ambiente não debate política e há consciência individual não deixou de me fazer nos anos 80, a cidadania interiorizou que sendo parte da natureza, tudo o que fai ou deixa de fazer incide no resto do planeta. A nossa relação co meio é dinâmica e nada vai permanecer igual.

Unha preocupação constante durante estes anos foram os incendios florestais. Dende o afundamento do Prestige, ocorrido en 2002, a frequência dos galgos focalizouse na prevenção de dúas ameazas: as catástrofes naturais e a contaminação. O desenvolvimento sustentável aparece como un horizonte necesario.

Xurro Lobato
Afundamento do Prestige, 2002
Fotografia digital
Premio Ortega y Gasset de El País
2003

a evolución das artes visuais en Galicia vén protagonizada por un profundo cambio nas linguaxes creativas e nas estruturas, tanto no plano institucional coma no estético.

Desde a década dos 80, protagonizada principalmente polo colectivo Atlántida, ata a expansión da arte galega fóra das nosas fronteiras, pasando pola heteroxeneidade de diversas disciplinas e narracións, a actualidade vén significada pola consolidación dunha nova xeración de artistas galegos formados no propio país.

Nos centros públicos como o CGAC, MARCO, as Fundacións Seoane, Laxeiro ou Granell, entidades privadas como a Caixa Galicia, Cavanova, Barrié ou MACUFE, galerías de arte como Trinta, Adhoc, Babelos ou SQO, xunto cos novos profesionais da crítica de arte, crean un mapa de iniciativas e proxectos que posibilitan a exhibición das artes visuais actuais relacionadas coa sociedade e cultura galegas.

Jorge Barbi
 Heteromático, recipiente para asustarse, 1993
 155 x 70 x 70 cm
 Contrachapado
 Colección Cavanova

De "Mamasunción" até "Mar adentro" ou "O lapis do carpinteiro", do "Festival de Cine Internacional de Ourense" até o "Play Doc", o "Festival de Cans" ou "Cineuropa", de Chano Piñeiro, Xavier Villaverde ou Raúl Vega até Jorge Costa ou Patricia Vázquez, desde Morris ou Mabel Alonso até María Bouzas ou Patricia Vázquez, do analógico ao dixital.

A evolución no audiovisual galego, na nosa cinematografía, documentalismo e ficción vén acompañada dun profundo cambio nas

Músicos...

Unha cultura é fundamentalmente un espazo de comunicación.

A través do satélite e a través de Internet, Galicia está presente en todo o mundo. Catorce cabeceiras constitúen a actual oferta de prensa diaria de pago.

O dial radiofónico integran arredor de 233 emisoras, agrupadas en distintas cadeas ou empresas. Unhas 40 destas emisoras son de carácter municipal.

A **CRUYG** lanzouse no ano 1984, para dote-lo a lingua galega de medios de comunicación de masas de carácter público

- **A obtenção de conhecimento** a partir da abundância de dados do contorno require uma longa via de transformação, onde a experiência e o contexto determinam o êxito.
- Chamamos ciência ao processo mais frágil que nos permite adeganharmo-nos a ela, e tecnologia a ferramenta que nolo facilita.
- A Sociedade da Informação, produto da era pós-industrial, converte-se no trabe de ouro sobre a que se ergue a Sociedade do Conhecimento, na que o saber científico e o trabalho intelectual circulam nunha urdime social.
- A dotación dunha rede de institucións que recollan, organicen e interpreten a información circunstante, seren colexios e o transferán a sociedade é fundamental para o desenvolvemento dun país.

O ENFERMO IMAXINÁRIO
DE
MOLIERE
ENCENADO POR
EDUARDO ALONSO

O teatro galego acostuma nesta etapa a creación dun tecido institucional que tería no Centro Dramático Galego (activo a partir de 1984) o seu buque insignia. A profesionalización das compañías, a especialización dos oficios teatrais, a expansión e rehabilitación dos espazos e a procura de novos públicos foron outros dos obxectivos atinxidos ao longo deste proceso.

No eido da literatura dramática, os autores da Xeración de Abrente (Manuel Lourenzo, Roberto Villeda Rolato, Euloxio Ruibal) consolidarían a súa posición canónica ao tempo que novas voces diversificaban o discurso. A popularidade acadada polos "costeiros" contribuíu de xeito decisivo a restaurar o interese do público polo contacto directo coa escena.

A posta en marcha, no ano 2005, da Escola Superior de Arte Dramática de Galicia supón un decisivo paso adiante na normalización das artes escénicas e na súa imbricación na sociedade civil.

Cartel para **O enfermo imaxinario** de Molière, montado do Centro Dramático Galego, dirixida por Eduardo Alonso.

tipo que apareceron nos últimos vinte e cinco anos.

ESDEMGA

Estudios Superiores en
Diseño Textil e Moda de
Galiza, Universidade de
Vigo (Campus de
PortoVedra), creada en
2004

**Amai Rodríguez
Coladas**

1ª promoción de
ESDEMGA, Premio
Mención Especial do
Xurado no desfile Delut
07, Premio Ego de Cibeles
2008, única española
seleccionada para
participar no ITS FASHION
SHOW de Invierno (Italia)

Comprende vinte e cinco anos da Movida, o fenómeno sociocultural que protagonizou os anos oitenta. A evolução da música viviu unha forte transformación: de Os Reserentos e Sinistro Total aos Diplomáticos de Montealejo e o fenómeno Bravú; de Marulí, Dios Ke Te Crew até Nordestin@s ou Mercedes Peón, entre moitos outros.

O camiño da música actual pasou pola incorporación das novas tecnoloxías aplicadas á produción e a profesionalización, unha relectura da tradición e unha asimilación de discursos internacionais.

Percebreiros a historia recente da música galega da man de novos autores, tendencias e linguaxes, un panorama contemporáneo que pasa pola investigación actual do rock, profundan no pop rock e medra en novas músicas como a electrónica e o hip hop.

Milladoiro nace como grupo no ano 1978. A súa forte personalidade ten unha poderosa pegada na música galega, cunha importante presenza exterior

O **libro segue a ser** a principal fonte de información e coñecemento. O fondo histórico do libro galego atina na actualidade arredor de 25.000 títulos. O mundo comercial das nosas editoriais anda por volta dos 10.500.

A Asociación Galega de Editores creouse en 1982 e reúne a principais empresas da edición privada. No ano 2006 a AGE publicou case 1.600 títulos, o 83,1% en lingua galega, cunha produción de máis de 3 millóns de unidades e unha tiraxe media de case 2.000 exemplares por título. Entre 1986 e 1990 o número de libros galegos editados cada ano aumentou, nun 63%. A cantidade de obras editadas en lingua galega nos primeiros anos da década dos 90 rexistra tamén un forte aumento, medrando entre 1991 e 1993 un 77%. Globalmente, entre 1991 e 2006, a edición de libros en lingua galega medrou un 202%. Nos anos noventa multiplicouse por tres o número de libros editados na década precedente. A explosión da produción editorial foi unha realidade no derredeiro decenio do século XX. Así, entre os anos 1999 e 2006 editoráronse arredor de 10.500 títulos en galego.

Non se actualizaba a **rede de librarías** atírase case 400 establecementos libraríos en todo o país. A través deles, entre librarías e catálogos de librarías, comercialízase case o 70% da produción editorial galega. Algunhas delas realizan o seu traballo, tamén, a través da internet

A história da banda desabada galega começa com trabalhos dos grupos do Castro e mais de Xaquín Marín e Reimundo Pato. Novos e coletivos que foram protagonizando a sua evolução ao longo deste último trinta anos e que da fan do presente un fenómeno en progreso e expansión continua. Premios, galardóns, na realidade de próximos como as "Xornadas de Ourense" ou "Vilantes de o Atlántico".

A banda desabada galega reinventándose constantemente desde os seus comezos, presentando unha importante nómina de autores, debuxantes ou ilustradores, desde Xaquín Marín a Alberto Vázquez, pasando por Miguelan Prado, Faustó ou Kiko da Silva, entre outros.

De forma paralela a esta área a salienta a enorme amplitude de perspectivas: cara á animación 3D, que fixo posible unha profesionalización do sector, unha verdadeira realidade económica, permitindo exemplos desde a experiencia pictórica de "De profundis" até a producións como "O bosque animado".

Marcar Coruña no mapa

En 1998, o Salón Vilantes de Atlántico, na Coruña, ostenta Galicia na carta do BD internacional. Autores, editores e afluídos de todo o Estado favorecen, nesta cita anual, o traballo de experiencias e a difusión dos mercados dos autores do BD.

A música ten a súa propia linguaxe. sen dúbida unha das máis universais. En realidade podemos falar de moitas clases de música: dende o folclore tradicional e a música pop ata a que se ven denominando música culta ou clásica. Velaquí outras das características des último tempo: a aparición de agrupacións, orquestras, grupos de cámara, novos auditorios, cursos universitarios, asociacións e conservatorios onde o ensino e a expresión musical teñen cada vez maior calidade e presenza.

Asemade, wardiron novos compositores, desenvolvemento a tradición dos clásicos do XIX, con novas linguaxes. E novos instrumentistas, ao abeiro da incorporación de profesionais de fóra que nos enriquecen. Galicia empesa a estar presente nos circuitos internacionais das grandes orquestras e, ao mesmo tempo, intenta proxeccionar os seus autores alén das súas fronteiras.

O cantanteur Bejun Mehta con **Real Filharmonía de Galicia** en xaneiro de 2007. Director: Paul Daniel

A transformação da vida cotidiana constitui uma das grandes novidades na sociedade galega nestas últimas décadas. Assimilamos a mudanças profundas nos modos de vida, nos hábitos culturais, nas formas de relação interpessoal.

Nas secretas memórias dos lugares, nas histórias invisíveis das mulheres, da mocidade, da gente maior, no ambiente dinâmico entre o público e o privado, no uso do tempo de lazer, é onde o melhor se detecta a transição dun mundo local ao global. O retrato dun presente contínuo.

Andrea Costas
Presente contínuo, 2007

Memória e identidade & O valor do património cultural

As palavras configuram a realidade na que nos reconhecemos.

A literatura é a construção do espaço coletivo, território da imaginação e da memória. Somos o que sofhamos.

A literatura galega acadou nestes últimos tempos unha das súas máis altas cotas de recoñecemento: premios, traducións a outras linguas, pluralidade de asuntos e de estilos, vineros e autores. Públicos novos conforman a súa calidade mesmo alén das nosas fronteiras.

Igual que Rosalía de Castro, Curros Enríquez e Eduardo Pondal proclamaron no século XIX o Primeiro Romantismo. Igual que a xeración Nós (Candelo, Vicente Risco, Manuel Pedreira...) e a xeración dos Seminario de Estudos Galegos (1923) e das vangardas (Otero Pedreira, Rafael Diezle, Bouza Brey, Eduardo Blanco Amor, Álvaro Cunqueiro...) conformaron a Segunda Renascenza. Así as letras galegas destes últimos 125 anos están a construír un horizonte novo.

Encanto universal de poetas en Compostela (2001).

Con Luís González Tasso e Carlos Casares, os premios Nobel de Literatura: Derek Walcott e Wole Soyinka

CONSEJO DA CULTURA

A sociedade do lecer e do consumo activa unha das vellás paixóns do século humano: viaxar para coleccionar, para evadirse, para disfrutar, viaxar por viaxar.

Nas últimas décadas, ao par da grande explosión do turismo de se e praí, apoiado na necesidade de descanso e diversión, e verticallado ao auxe da sociedade do consumo, consolídase o fenómeno do turismo cultural, que busca facer compatible o acoño e o cultivo do espírito, e xorde con puxanza crecente o turismo ecolóxico, que privilexia o contacto coa natureza.

Cos seus defectos e virtudes, o fenómeno contemporáneo do turismo constitúe unha fonte privilexiada para o contacto entre xentes e culturas, e contribúe decisivamente a moldear moitos aspectos do territorio, o patrimonio histórico-artístico e a actividade cultural, dándose a gastronomía ata as programacións de eventos festivos.

Un exemplo: O Camiño de Santiago, roteiro espiritual, vía de contacto coa natureza, viro artístico e histórico, lugar de encontro e factor fundamental no coñecemento de Galicia no mundo.

 exposicions, concerts, conferències...

Lugo, xuño | xullo 2009

Unha cultura para un novo século
Consello da Cultura Galega | 1983-2008

galicia

galicia

Unha cultura para un novo século

Consello da Cultura Galega | 1983-2008

Sala de Exposicións do Pazo de San Marcos
Sede da Deputación de Lugo

Lugo, xuño | xullo 2009

Horario de visitas

De luns a venres: 10:30-14:00h e 16:30-20:30h

Sábados: 10:30-14:00h e 16:30-20:00h

Domingos: 11:00 a 14:00h

formas e espazos

- arquitectura e identidade
- cultura ambiental
- espazos da comunicación
- deseño & industria
- historias debuxadas
- memoria / identidade & o valor do patrimonio
- espazos de creación
- olladas creativas
- sociedade do coñecemento

palabras, imaxes e sons

- os sons do lugar
- un proceso andante
- territorio luminoso das palabras
- a festa dos máis novos
- imaxes e ficcións
- artes escénicas
- a industria do libro

fíos e desafíos

- presente continuo
- por todos os camiños
- portos e portas
- tecendo redes
- de viva voz
- donas de seu
- galicia no mundo
- navegando outros mares